

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 16 december 2016

1123/2016

Justitieministeriets förordning om den effektiva räntan på konsumentkrediter

I enlighet med justitieministeriets beslut föreskrivs med stöd av 7 kap. 6 § 3 mom. och 7 a kap. 3 § 3 mom. i konsumentskyddslagen (38/1978) och 14 a § 2 mom. i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992), av dem 7 kap. 6 § 3 mom. i konsumentskyddslagen sådant det lyder i lag 746/2010 och 7 a kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 851/2016 samt 14 a § 2 mom. i lagen om pantlåneinrättningar sådant det lyder i lag 748/2010:

1 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *överbrygningskredit* en sådan konsumentkredit som har samband med bostadsegendom och som har obestämd löptid eller som ska återbetalas inom 12 månader och som används av konsumenten som en tillfällig finansieringslösning under övergången till ett annat finansiellt arrangemang för bostadsegendomen,

2) *ansvarsförbindelse eller garanti* ett sådant kreditavtal som har samband med bostadsegendom och som tjänar som garanti för en annan separat men anknuten transaktion, där det kapital som säkrats med bostadsegendom endast utnyttjas vid inträffande av en händelse eller händelser som särskilt anges i avtalet,

3) *kreditavtal som är knutet till värdet på bostadsegendomen* ett kreditavtal som har samband med bostadsegendom och där det återbetalningspliktiga kapitalet är baserat på en i avtalet fastställd procentandel av värdet på bostadsegendomen vid tidpunkten eller tidpunkterna för återbetalning av kapitalet.

2 §

Beräkning av den effektiva räntan

Den effektiva räntan på en kredit som omfattas av tillämpningsområdet för 7 eller 7 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) och på ett lån som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992) ska beräknas enligt den matematiska formel som återges i del I i bilagan.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010; EUT L 60, 28.2.2014, s. 34

Kommissionens direktiv 2011/90/EU (32011L0090); EUT nr L 296, 15.11.2011, s. 35

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG (308L0048); EGT nr L 133, 22.5.2008, s. 66

1123/2016

3 §

Antaganden som ska användas vid beräkningen

Vid beräkningen av den effektiva räntan ska man utgå från antagandet att kreditavtalet gäller för den tid som avtalats och att kreditgivaren och konsumenten fullgör sina skyldigheter med iakttagande av de villkor och de datum som anges i kreditavtalet.

Om kreditavtal innehåller villkor som tillåter ändringar av den kreditränta och, i tillämpliga fall, de avgifter som ingår i den effektiva räntan men som är omöjliga att uppskatta när den beräknas, ska den effektiva räntan beräknas utifrån antagandet att krediträntan och övriga avgifter är fasta och gäller tills kreditavtalet löper ut.

Vid behov ska dessutom de ytterligare antaganden som anges i del II i bilagan användas vid beräkningen av den effektiva räntan.

4 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

Genom denna förordning upphävs justitieministeriets förordning om den effektiva räntan på konsumentkrediter (824/2010).

Helsingfors den 9 december 2016

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Lagstiftningsråd Sofia Aspelund

BERÄKNING AV DEN EFFEKTIVA RÄNTAN

I Grundläggande ekvation som anger ekvivalensen mellan kreditutnyttjande å ena sidan och återbetalningar och avgifter å den andra

I den grundläggande ekvation som används för beräkningen av den effektiva räntan sätts likhetstecken årsvis mellan det samlade nuvärdet av de utnyttjade krediterna å ena sidan och å andra sidan det samlade nuvärdet av återbetalningar och avgiftsbetalningar enligt följande:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

där

- X är den effektiva räntan,
- m är det tal som motsvarar det sista kreditutnyttjandets plats i tidsföljden,
- k är det tal som motsvarar ett kreditutnyttjandes plats i tidsföljden, dvs. $1 \leq k \leq m$,
- C_k är storleken på kreditutnyttjande nr k,
- t_k är tiden, uttryckt i år och delar av år, mellan datumet för det första kreditutnyttjandet och datumet för varje kreditutnyttjande, dvs. $t_1 = 0$,
- m' är det tal som motsvarar den sista återbetalningens eller avgiftsbetalningens plats i tidsföljden,
- l är det tal som motsvarar en återbetalning eller avgiftsbetalning i tidsföljden,
- D_l är storleken på en återbetalning eller avgiftsbetalning,
- s_l är tiden, uttryckt i år och delar av år, mellan datumet för det första kreditutnyttjandet och datumet för varje återbetalning eller avgiftsbetalning.

Anmärkningar

1) De belopp som betalas av båda parter vid olika tidpunkter är inte nödvändigtvis lika stora och behöver inte nödvändigtvis betalas med lika stora intervaller.

2) Begynnelsetidpunkt är datumet för det första kreditutnyttjandet.

3) Intervallen mellan de vid beräkningen använda tidpunkterna anges i år eller delar av år. Ett år ska anses på 365 dagar (skottår 366 dagar), 52 veckor eller tolv jämlånga månader. En jämlång månad anses ha 30,41666 dagar (det vill säga 365/12), oavsett om det är skottår eller inte.

Om intervallen mellan de vid beräkningen använda tidpunkterna inte kan anges som heltal av veckor, månader eller år, ska intervallen anges som heltal av en av dessa perioder i kombination med ett antal dagar. Om dagar används, ska

- a) varje dag räknas, inklusive veckoslut och helgdagar,
- b) jämlånga perioder och sedan dagar räknas bakåt till tidpunkten för det första kreditutnyttjandet,
- c) längden av en period av dagar bestämmas exklusive den första dagen och inklusive den sista dagen och uttryckas i år genom att den aktuella perioden divideras med antalet dagar (365 eller 366 dagar) av hela året räknat bakåt från och med den sista dagen till samma dag under det föregående året.

4) Resultatet av beräkningen ska uttryckas med åtminstone en decimal noggrannhet. Om siffran i den följande decimalen är större än eller lika med 5, ska siffran i den föregående decimalen höjas med ett.

5) Ekvationen kan skrivas om med en enda summa och ett flöde (A_k), vilket är positivt eller negativt, dvs. utbetalat eller mottaget under perioderna 1–n, uttryckt i år. Detta ger följande ekvation:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

där S är den aktuella flödesbalansen. Om syftet är att se till att flödena är ekvivalenta, blir värdet noll.

II Ytterligare antaganden vid beräkningen av den effektiva räntan:

1) Om konsumenten enligt kreditavtalet har ett fritt val i fråga om kreditutnyttjande, ska det sammanlagda kreditbeloppet omedelbart anses vara till fullo utnyttjat.

2) Om kreditavtalet ger möjlighet att utnyttja krediten på olika sätt med olika avgifter eller krediträntor, ska det sammanlagda kreditbeloppet anses vara utnyttjat till högsta avgift och kreditränta som tillämpas på den vanligaste transaktionsformen inom den typen av kreditavtal.

3) Om kreditavtalet allmänt ger konsumenten ett fritt val i fråga om kreditutnyttjande men bland de olika sätten för kreditutnyttjande ålägger en begränsning med avseende på belopp och tidsperiod, ska kreditbeloppet anses vara utnyttjat vid den tidigaste av de tidpunkter som anges i kreditavtalet och enligt dessa begränsningar i kreditutnyttjandet.

4) När det gäller ett kreditavtal som är knutet till brukskonton, ska hela det sammanlagda kreditbeloppet anses vara utnyttjat under kreditavtalets hela löptid. Om man inte känner till kreditavtalets löptid, ska den effektiva räntan beräknas på antagandet att löptiden är tre månader.

5) När det gäller en överbrygningskredit, ska hela det sammanlagda kreditbeloppet anses vara utnyttjat under kreditavtalets hela löptid. Om man inte känner till kreditavtalets löptid, ska den effektiva räntan beräknas på antagandet att löptiden är tolv månader.

6) När det gäller ett avtal som är i kraft tills vidare och som inte är knutet till brukskonton och som inte heller är en överbrygningskredit, förväntas att

a) en bostadskredit beviljas för 20 år från det första kreditutnyttjandet och det återstående kreditkapitalet och kreditkostnaderna blir till fullo betalda genom konsumentens sista betalning,

b) en annan än en bostadskredit och en kredit som utnyttjas genom betalkort eller kreditkort beviljas för ett år från det första kreditutnyttjandet och det återstående kreditkapitalet och kreditkostnaderna blir till fullo betalda genom konsumentens sista betalning,

c) konsumenten återbetalar kreditkapitalet genom lika stora månadsbetalningar, med början en månad efter datumet för det första kreditutnyttjandet, eller om kapitalet ska betalas i sin helhet i form av engångsbetalning inom varje faktureringsperiod, antas att konsumentens senare kreditutnyttjanden och återbetalning av kapitalet i sin helhet sker inom

ett år och kreditkostnaderna beaktas i enlighet med kreditutnyttjandena och återbetalningen av kapitalet och enligt vad som bestäms i kreditavtalet.

7) När det gäller en ansvarsförbindelse eller en garanti, ska hela det sammanlagda kreditbeloppet anses vara till fullo utnyttjat som ett enda belopp vid den tidigare av följande tidpunkter:

- a) senaste tillåtna datum för kreditutnyttjande enligt det kreditavtal som utgör den potentiella grunden för ansvarsförbindelsen eller garantin, eller
- b) om det är fråga om krediter som kan förnyas, vid utgången av den inledande perioden före avtalets förlängning.

8) När det gäller ett kreditavtal som är knutet till värdet på bostadsegendomen förväntas att

- a) betalningarna alltid görs på senaste tillåtna datum enligt kreditavtalet,
- b) procentuella värdeökningar i den bostadsegendom som har ställts som säkerhet för krediten och procentsatsen för eventuella inflationsindex som det hänvisas till i avtalet antas vara en procentsats som är lika med centralbankens aktuella procentsats för inflation-smålet eller inflationsnivån i den medlemsstat där bostadsfastigheten, bostadslägenheten eller bostadshuset finns vid tidpunkten för ingående av kreditavtalet, beroende på vilket värde som är högre, eller 0 %, om dessa procentsatser är negativa.

9) Vid beräkning av den effektiva räntan på andra krediter än sådana som avses i 4–8 punkten antas att

- a) återbetalningen görs den dag som infaller tidigast av de dagar som nämns i kreditavtalet med det lägsta belopp som avtalats i kreditavtalet, om dagen för återbetalning av kapitalet eller beloppet inte är känt,
- b) det första kreditutnyttjandet sker den dag som ger upphov till det kortaste intervallet mellan den dagen och den dag då konsumenten ska göra sin första betalning, om dagen då kreditavtalet ingicks inte är känd.

10) Om dag eller belopp för betalning av kreditkostnaderna inte kan bestämmas på grundval av kreditavtalet, de av kreditgivaren använda villkoren eller de antaganden som avses i 4–9 punkten, ska det antas att

- a) räntor betalas samtidigt som kapitalposterna,
- b) en engångsavgift som klassificeras som annat än ränta betalas den dag kreditavtalet ingås,
- c) avgifter som klassificeras som annat än räntor och som ska betalas i flera poster betalas regelbundet med början den dag då den första återbetalningen av kapital görs, och om beloppet för betalningarna inte är känt ska betalningarna antas vara lika stora,
- d) kreditkapitalet och kreditkostnaderna blir till fullo betalda genom konsumentens sista betalning.

11) Om inget kreditbelopp ännu har avtalats, ska kreditbeloppet antas vara 170000 euro. När det är fråga om en kredit som är knuten till ett brukskonto, en kredit som utnyttjas genom betalkort eller kreditkort, någon annan kredit än bostadskredit eller ansvarsförbindelse eller garanti, ska kreditbeloppet antas vara 1500 euro.

12) Om olika räntesatser och avgifter erbjuds under en begränsad period eller för ett begränsat belopp, ska räntesatsen och avgifterna anses vara den högsta satsen/avgiften under kreditavtalets hela löptid.

13) För konsumentkreditavtal, i vilka en fast kreditränta fastställs för den inledande perioden, vid vars utgång en ny kreditränta fastställs och därefter regelbundet anpassas enligt en överenskommen indikator eller en intern referensränta, ska beräkningen av den effektiva räntan utgå från antagandet att krediträntan vid utgången av perioden med den fasta krediträntan är densamma som vid den tidpunkt då den effektiva räntan beräknades, grundad på den överenskomna indikatorns värde eller den interna referensräntan vid den tidpunkten, men vid konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom dock inte är lägre än den fasta krediträntan.

14) Vid beräkningen av den effektiva räntan på studielån ska det typiska kreditbeloppet anses vara 4500 euro och den typiska lånetiden 15 år.